БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ХӨДӨЛМӨР, ХАЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ГАЗРЫН 2022 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Аудитын код: БУА-2023/194/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2023 он	Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ Утас: 70342580 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Баталгаат тооцоолол аудит ХХК Захирал: М.Буянбулган Утас: 77153069 Цахим хаяг: buyanbulgan@batalgaattaudit.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 12

3.1 Байгууллага түүний үйл ажиллагаа 12

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин 12

3.3 Санхүүгийн тайлангийн үзэл баримтлал 13

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд 13

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 14

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 14

4.1 Ерөнхий зүйл 14

4.2 Материаллаг байдал 15

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 15

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 15

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 15

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 16

4.5.1 Завсрын аудитын талаар 16

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 16

5.1 Төлбөрийн акт 16

5.2 Албан шаардлага 16

5.3 Зөвлөмж 16

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 17

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
НББ	Нягтлан бодох бүртгэл
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ХХҮЕГ	Хөдөлмөр халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар

БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Аянчлагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс:7034-2580
E-mail.bulgan@audit.gov.mn

2023.02.24 № 118

танай ________________ ны № ________________ т

ХӨДӨЛМӨР, ХАЛАМЖИЙН
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ГАЗРЫН
ДАРГА Н.БАТЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Ахмадын амралтын орлогын төлөвлөгөөг 115,974.0 мянган төгрөгөөр баталж гүйцэтгэлээр 115,565.0 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн. Эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах, нэгтгэн тайлагнах арга хэмжээний хүрээнд шинээр 1, түр 3-н ажлын байрыг бий болгосон байна.

Аудитын гол асуудал

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар нь 2022 онд Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний ерөнхий газар болон аймгийн Засаг даргатай Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 3 зорилтын хүрээнд 73 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, батлуулсан ба гүйцэтгэлийг 91.1 хувийн биелэлтэйгээр тайлагнасан.

00602012 8

2022 онд улсын төсвөөс 600,169.8 мянган, орон нутгийн төсвийн захирагчаас 8,000.0 мянган, туслах үйл ажиллагааны орлого 115,565.0 мянган, нэмэлт санхүүжилтээр 41,854.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт авсан. 2021 онд хувь хүнээс авах 1,500.0 мянган төгрөгийн авлагатай, цалингийн 4,853.2 мянган төгрөгийн өглөгтэй байснаас өглөгийг бүрэн, авлагыг 500.0 мянган төгрөгөөр барагдуулж, 1,000.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**41,441,763.00**	**55,925,738.20**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	99,995.00	8,000,000.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	99,995.00	8,000,000.00
33	**АВЛАГА**	1,500,000.00	1,000,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,500,000.00	1,000,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	39,841,768.00	46,925,738.20
351	**Түүхий эд материал**	1,055,310.00	1,055,310.00
35130	Эм боох материал	1,055,310.00	1,055,310.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	00.00	00.00
354	**Хангамжийн материал**	38,786,458.00	45,870,428.20
35410	Бичиг хэргийн материал	795,000.00	3,552,300.00
35420	Аж ахуйн материал	25,791,698.00	25,174,308.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,205,000.00	1,270,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,636,000.00	3,195,000.00
35450	Барилгын засварын материал	150,000.00	150,000.00
35460	Хүнсний материал	719,560.00	1,877,800.20
35470	Бусад хангамжийн материал	7,489,200.00	10,651,020.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,224,969,981.87**	**1,211,263,020.11**
37	**УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ**	00.00	00.00
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,224,969,981.87	1,211,263,020.11
392	**Биет хөрөнгө**	1,084,872,981.87	1,071,221,020.11
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,174,100,261.39	1,171,310,928.95
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-208,506,064.53	-225,220,716.57
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	137,530,630.00	108,730,630.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-137,530,630.00	-98,530,630.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	184,700,435.07	129,391,188.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-110,997,384.77	-52,646,978.75
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	84,207,604.00	74,765,379.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-38,631,869.29	-38,545,447.19
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	00.00	2,000,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	-33,333.33
393	**Биет бус хөрөнгө**	140,097,000.00	140,042,000.00
39301	Програм хангамж	300,000.00	00.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-245,000.00	00.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	140,042,000.00	140,042,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	00.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,266,411,744.87**	**1,267,188,758.31**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**4,853,214.18**	**00.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	4,853,214.18	00.00
411	**Богино хугацаат үнэт цаас**	00.00	00.00
413	**Өглөг**	4,853,214.18	00.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	4,853,214.18	00.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,261,558,530.69**	**1,267,188,758.31**

51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,261,558,530.69	1,267,188,758.31
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	418,151,929.90	418,151,929.90
51101	Өмч: - төрийн	278,109,929.90	278,109,929.90
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	140,042,000.00	140,042,000.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	359,373,608.34	367,793,168.40
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	359,373,608.34	362,162,940.78
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	5,630,227.62
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	484,032,992.45	481,243,660.01
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,266,411,744.87**	**1,267,188,758.31**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**698,555,909.00**	**821,198,000.00**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**00.00**	**00.00**
110	**Орлогын албан татвар**	00.00	00.00
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**70,544,031.00**	**171,173,320.00**
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	56,014,576.00	171,173,320.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	17,455,576.00	56,108,320.00
120005	Түрээсийн орлого	00.00	00.00
120009	Бусад орлого	14,529,455.00	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**628,011,878.00**	**650,024,680.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	612,061,500.00	600,169,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	612,061,500.00	600,169,800.00
131002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	00.00	00.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	15,950,378.00	41,854,880.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,450,378.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,500,000.00	41,854,880.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	00.00	8,000,000.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	8,000,000.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**766,422,162.25**	**815,567,772.38**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**766,422,162.25**	**815,567,772.38**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	722,253,891.80	774,313,295.49
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	449,539,777.00	444,046,868.75
210101	Үндсэн цалин	344,669,860.96	335,255,407.21
210102	Нэмэгдэл	90,842,403.38	59,257,734.96
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	14,027,512.66	12,424,000.00
210104	Урамшуулал	00.00	37,109,726.58
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	59,485,817.23	55,787,468.62
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,639,317.28	38,838,355.51
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,626,518.90	4,569,785.51
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,628,096.32	3,376,885.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	871,989.82	818,403.71
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,719,894.91	8,184,038.13
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	37,884,282.00	52,719,349.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,574,660.00	5,717,676.00

210302	Түлш, халаалт	28,479,192.00	38,032,316.80
210303	Цэвэр, бохир ус	4,830,430.00	8,969,357.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	23,442,273.00	17,592,100.00
210401	Бичиг хэрэг	2,974,588.00	2,967,540.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,810,350.00	4,988,940.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,464,650.00	1,890,850.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	410,000.00	404,180.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,875,980.00	3,086,200.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	4,906,705.00	4,254,390.00
2105	**Нормативт зардал**	13,341,225.00	45,047,683.80
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	501,450.00	25,950.00
210502	Хоол, хүнс	11,627,225.00	42,273,953.80
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,212,550.00	2,747,780.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	4,604,200.00	10,297,050.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,771,000.00	1,166,300.00
210604	Урсгал засвар	1,833,200.00	9,130,750.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,438,000.00	3,603,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,438,000.00	3,603,400.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	38,017,069.50	74,956,112.76
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	36,674,778.50	69,674,667.26
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	1,632,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	635,175.00	672,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	139,600.00	160,122.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,400.00	77,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	194,600.00	429,000.00
210807	Газрын төлбөр	306,516.00	310,923.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	00.00	2,000,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	94,501,248.07	70,263,261.76
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,529,455.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	79,971,793.07	70,263,261.76
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал	00.00	00.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	44,168,270.45	41,254,476.89
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	00.00	00.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	33,484,200.00	5,031,995.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	00.00	00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	31,044,200.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,440,000.00	5,031,995.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	10,684,070.45	28,781,502.89
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	00.00
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө	00.00	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,684,070.45	28,781,502.89
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	00.00	7,440,979.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	7,440,979.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-67,866,253.25**	**5,630,227.62**
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	**00.00**	**00.00**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-67,866,253.25**	**5,630,227.62**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**666,570,878.00**	**765,589,680.00**

11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**00.00**	**00.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**38,559,000.00**	**115,565,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	38,559,000.00	115,565,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	38,559,000.00	115,565,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	00.00	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**628,011,878.00**	**650,024,680.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	612,061,500.00	600,169,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	612,061,500.00	600,169,800.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	15,950,378.00	41,854,880.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,450,378.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,500,000.00	41,854,880.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	00.00	8,000,000.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	8,000,000.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**661,374,938.00**	**756,099,675.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**661,374,938.00**	**756,099,675.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**617,206,667.55**	**714,845,198.11**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	444,371,562.82	448,900,082.93
210101	Үндсэн цалин	339,501,646.78	340,108,621.39
210102	Нэмэгдэл	90,842,403.38	59,257,734.96
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	14,027,512.66	12,424,000.00
210104	Урамшуулал	00.00	21,852,377.58
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	15,257,349.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	59,485,817.23	55,787,468.62
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,639,317.28	38,838,355.51
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,626,518.90	4,569,785.51
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,628,096.32	3,376,885.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	871,989.82	818,403.71
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,719,894.91	8,184,038.13
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	34,872,282.00	56,175,149.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,574,660.00	5,717,676.00
210302	Түлш, халаалт	25,467,192.00	41,488,116.80
210303	Цэвэр, бохир ус	4,830,430.00	8,969,357.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	16,980,716.00	14,339,840.00
210401	Бичиг хэрэг	3,185,096.00	3,613,240.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,328,000.00	5,555,920.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,464,650.00	1,890,850.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	887,700.00	404,180.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,115,270.00	2,875,650.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	00.00	00.00
2105	**Нормативт зардал**	12,348,120.00	45,723,844.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	733,970.00	25,950.00
210502	Хоол, хүнс	10,428,800.00	43,432,194.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,185,350.00	2,265,700.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6,286,200.00	10,593,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,453,000.00	1,166,300.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	00.00	1,720,000.00

210604	Урсгал засвар	1,833,200.00	7,707,600.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,438,000.00	3,603,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,438,000.00	3,603,400.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	41,423,969.50	79,721,512.76
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	39,770,678.50	70,753,467.26
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	1,632,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	635,175.00	672,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	139,600.00	160,122.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,400.00	77,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	505,600.00	2,115,600.00
210807	Газрын төлбөр	306,516.00	310,923.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	00.00	4,000,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**44,168,270.45**	**41,254,476.89**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	00.00	00.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	33,484,200.00	5,031,995.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	00.00	00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	31,044,200.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,440,000.00	5,031,995.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	10,684,070.45	28,781,502.89
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,684,070.45	28,781,502.89
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	00.00	7,440,979.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	7,440,979.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**5,195,940.00**	**9,490,005.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**6,315,940.00**	**1,590,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**6,315,940.00**	**1,590,000.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,315,940.00	1,590,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-6,315,940.00**	**-1,590,000.00**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**00.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-1,120,000.00	7,900,005.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	1,219,995.00	99,995.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	99,995.00	8,000,000.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**418,151,929.90**	**484,032,992.45**	**359,373,608.34**	**1,261,558,530.69**

D01	**2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**418,151,929.90**	**484,032,992.45**	**359,373,608.34**	**1,261,558,530.69**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	2,789,332.44	2,789,332.44
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**418,151,929.90**	**484,032,992.45**	**362,162,940.78**	**1,264,347,863.13**
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-2,789,332.44	00.00	-2,789,332.44
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	5,630,227.62	5,630,227.62
D09	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**418,151,929.90**	**481,243,660.01**	**367,793,168.40**	1,267,188,758.31

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	716,143,800.00	715,834,795.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	716,143,800.00	715,834,795.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	711,211,700.00	682,021,297.11
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	451,875,300.00	429,919,279.93
210101	Үндсэн цалин	335,860,300.00	340,108,621.39
210102	Нэмэгдэл	96,234,800.00	59,257,734.96
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	19,780,200.00	12,424,000.00
210104	Урамшуулал	00.00	18,128,923.58
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	58,844,500.00	53,543,790.62
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,093,700.00	36,838,355.51
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,687,700.00	4,326,107.51
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,750,200.00	3,376,885.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	937,500.00	818,403.71
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,375,400.00	8,184,038.13
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	57,258,800.00	56,175,149.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,839,700.00	5,717,676.00
210302	Түлш, халаалт	41,806,400.00	41,488,116.80
210303	Цэвэр, бохир ус	9,612,700.00	8,969,357.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	8,695,700.00	8,690,420.00
210401	Бичиг хэрэг	842,900.00	1,619,740.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,444,300.00	2,400,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,437,000.00	1,390,850.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	495,000.00	404,180.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,476,500.00	2,875,650.00
2105	**Нормативт зардал**	45,723,900.00	45,723,844.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	26,000.00	25,950.00

210502	Хоол, хүнс	43,432,200.00	43,432,194.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,265,700.00	2,265,700.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	11,215,600.00	11,193,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,766,300.00	1,766,300.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,739,400.00	1,720,000.00
210604	Урсгал засвар	7,709,900.00	7,707,600.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	63,400.00	63,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	63,400.00	63,400.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	77,534,500.00	76,711,512.76
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	72,246,100.00	71,743,467.26
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,700,000.00	1,632,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	672,400.00	672,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	210,100.00	160,122.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	84,000.00	77,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,201,700.00	2,115,600.00
210807	Газрын төлбөр	420,200.00	310,923.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	4932100.00	5031995.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,932,100.00	5,031,995.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	716,143,800.00	715,734,800.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	600,169,800.00	600,169,800.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	600,169,800.00	600,169,800.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	115,974,000.00	115,565,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	115,974,000.00	115,565,000.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	99,995.00
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	8,000,000.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	34,413,901.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	34,413,901.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	34,413,901.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	18,980,803.00
210101	Үндсэн цалин	00.00
210104	Урамшуулал	3,723,454.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	15,257,349.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,243,678.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,000,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	243,678.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,649,420.00
210401	Бичиг хэрэг	1,993,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,155,920.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	500,000.00
210404	Ном, хэвлэл	00.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,540,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,540,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,000,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	4,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00

II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	41854880.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	41,854,880.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	41,854,880.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	00.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага түүний үйл ажиллагаа

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар нь ахмадын амралтын орлогын төлөвлөгөөг 115,974.0 мянган төгрөгөөр баталснаас 115,565.0 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн. Эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах, нэгтгэн тайлагнах арга хэмжээний хүрээнд шинээр 1, түр 3-н ажлын байрыг бий болгож 1 байнгын ажлын байрыг хадгалсан байна.

2022 онд Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний ерөнхий газар болон аймгийн Засаг даргатай Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 3 зорилтын хүрээнд 73 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, батлуулсан ба гүйцэтгэлийг 91.1 хувийн биелэлтэйгээр тайлагнасан.

2022 онд улсын төсвөөс 600,169.8 мянган, орон нутгийн төсвийн захирагчаас 8,000.0 мянган, туслах үйл ажиллагааны орлого 115,565.0 мянган, нэмэлт санхүүжилтээр 41,854.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт авсан. 2021 онд хувь хүнээс авах 1,500.0 мянган төгрөгийн авлагатай, цалингийн 4,853.2 мянган төгрөгийн өглөгтэй байснаас өглөгийг бүрэн, авлагыг 500.0 мянган төгрөгөөр барагдуулж, 1,000.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын нь Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон дараах бусад хууль, тогтоомжид нийцүүлэн чиг үүргээ хэрэгжүүлж байна.Үүнд:

- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль;
- Хөдөлмөрийн тухай хууль;
- Засгийн газрын 2022 оны 107 дугаар тогтоол “Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг тогтоох тухай”;
- Засгийн газрын 2022 оны 194 дүгээр тогтоол “Тогтоолын хавсралтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай”;
- Засгийн газрын 2022 оны 204 дүгээр тогтоол “Автомашин ашиглалтын тухай”;
- Сангийн сайд, Монгол банкны Ерөнхийлөгчийн 2022 оны А122/А-172 дугаар хамтарсан тушаалын хавсралт “Засгийн газар болон төсвийн байгууллагын дансыг банканд нээх, хаах, тайлагнах журам”;
- Сангийн сайдын 2022 оны 120 дугаар тушаал “Албан томилолтын зардлын тариф шинэчлэн батлах тухай”,
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хууль;
- Ахмад настны тухай хууль
- Нийгмийн халамжийн тухай хууль
- Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хууль;

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна. ХХҮГ-ын даргын 2021 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн А/85 дугаар тушаалаар "Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын дотоод хяналт шалгалтын журам"-ыг батлуулан журмыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Тус байгууллага дотоод хяналтын чиг үүргийг хэрэгжүүлэхдээ Монгол улсын Засгийн газрын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор баталсан "Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм", дотоод журмын заалтыг мөрдлөг болгодог. Аудитаар илэрсэн зөрчлүүдийг засаж, зөвлөмжийг биелүүлэн ажилласан тул дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлангийн үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна. Санхүүгийн үйл ажиллагаандаа ACOLOUS програм ашигладаг.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн ба тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 777.0 мянган төгрөгөөр буюу 0.1 хувиар өсчээ.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	100.0	8,000.0	7,900.0
Авлага	1500.0	1,000.0	-500.0
Бараа материал	39,841.8	46,925.7	7,083.9
Үндсэн хөрөнгө	1,224,969.9	1,211,263.0	-13,706.9
Нийт хөрөнгө	**1,266,411.7**	**1,267,188.7**	**777.0**
Өр төлбөр		0	0
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,266,411.7	1,267,188.7	777.0
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**1,266,411.7**	**1,267,188.7**	**777.0**

Хүснэгтээс дэх 2022 оныг өмнөх оны үзүүлэлттэй харьцуулж гарсан өөрчлөлтийг судлан үзэхэд цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын хэмнэлт болон бусад мөнгөн хөрөнгийн хэмнэлтээс мөнгөн хөрөнгө 7,900.0 мянган, хандиваар 132.0 мянган, шилжүүлэн авсан 1,010.0 мянга, аж ахуйн зориулалтаар худалдан авсан барааны үлдэгдэл нь бараа материалыг 7,083.9 мянган төгрөгөөр өсгөж, 4 дансны нийт 29,147.3 мянган төгрөгийн хөрөнгө актласан нь үндсэн хөрөнгийг 13,706.9 мянган, авлагаа 500.0 мянган төгрөгөөр бууруулсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллага 2022 оны төсвийн төслөө зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 630,2 сая, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 197.9 сая, нийт зарлагыг 828.1 сая төгрөгөөр тооцож, төлөвлөн дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас нийт зардлыг 81.7 сая төгрөгөөр бууруулж баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 21.7 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 172.1 сая, үйл ажиллагааны орлогоос 36.5 сая төгрөгийг бүрдүүлэхээр эцэслэн баталсан байна. Зарцуулахаар төлөвлөсөн төсвийн гүйцэтгэл 99.8 хувийн биелэлттэй байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй. Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах Төсвийг зохистой удирдаж, зориулалтын дагуу зарцуулах, эд хариуцагчтай хөдөлмөрийн гэрээ байгуулах талаар

болон Нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаатай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баталгаат тооцоолол аудит ХХК-д 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдөр ирүүлсэн.

Аудитыг Баталгаат тооцоолол аудит ХХК-ийн аудитор Н.Цэнгэнбаяр, дотоод хяналтыг аудитын менежер Г.Батбаяр гүйцэтгэж, захирал М.Буянбулган хянан удирдаж, аудитын ажлын үе шатны болон гол хяналтуудыг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер Ж.Энхцоодол, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Эрдэнэ нар хэрэгжүүлэв.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд байгууллагын орлогын эх үүсвэр нь улсын төсөв болон үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос бүрддэг тул 2022 оны батлагдсан төсвийн нийт орлогыг материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр тооцож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг Дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны батлагдсан төсвийн нийт орлогын 716,143.8 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 10,742,1 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тухайн байгууллага 12 дугаар зүйлийн 12.1.1, 12.1.2, 12.1.3 дахь заалтууд, 15 дугаар зүйлийн 15.1.2-15.1.7 дахь заалтуудад заасан хуулиар хориглосон зардлуудыг санхүүжүүлээгүй байна.

Энэ хуулийн 5 дугаар зүйлд заасан дэд дарга, орлогч дарга, 6 дугаар зүйлд заасан тээврийн хэрэгсэл, 7 дугаар зүйлд заасан албан тасалгаа, 8 дугаар зүйлд заасан албан тасалгаа, 10 дугаар зүйлд заасан цалин хөлс, нэмэгдэлтэй холбоотой заалтууд хамаарахгүй байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 56.3 хувь буюу 4,359.7 мянган, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйчилгээний зардлыг 13.0 хувь буюу 178.0 мянган төгрөгөөр хэмнэж ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тус хэлтэс 2022 онд шилэн дансны сайтад нийт 146 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас мэдээллүүдийг хугацаанд нь бүрэн

байршуулснаар мэдээлсэн байна.Мэдээллүүдийг тулган шалгахад төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн тухай 2,139.4 мянган төгрөгийн 3 тушаалыг байршуулаагүй байна. Аудитын баг Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журмын 3.2, 3.2.11 заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй гэсэн үндэслэлээр албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэсэн.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Аудитын байгууллагын сонгон шалгаруулалтын хугацаанаас хамаарч завсрын аудит хийх боломжгүйд хүргэсэн. Аудитын нээлтийг 2022 оны 12 дугаар сарын 8-ны өдрийн 10 цагаас цахимаар эхлүүлж, аудит хийх мэдэгдэл, аудитад ирүүлэх баримтын мэдээллийн жагсаалтыг цахимаар болон биечлэн хүргүүлж, байгууллагуудын эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд судалгаа хийж, 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан, өгсөн зөвлөмж, акт, албан шаардлагын хэрэгжилт, байгууллагын талаарх мэдээлэлтэй танилцан аудитын төлөвлөлтийн үе шатны ажлыг гүйцэтгэв.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны аудитаар өгсөн зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлсэн бөгөөд хэрэгжилтийг 2022.6.24-ны 01/249 тоотоор зөвлөмжийн биелэлт Булган аймаг дахь ТАГ-т хүргүүлжээ.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	**Өмнөх аудитын үзүүлэлт**		**Биелэлт**		
	Тоо	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Хувь**
Зөвлөмж	2	6,353.2	2	6,353.2	100,0
Нийт дүн	**2**	**6,353.2**	**2**	**6,353.2**	100,0

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Аудитаар илэрсэн зөвлөмж болон хүргүүлсэн асуудлуудын хэрэгжилт, завсрын аудитыг гүйцэхэд анхаарна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар батламж мэдэгдлийн хүрээнд алдаа илрээгүй боловч эрх зүйн акт зөрчигдсөн[1] 1 алдаанд дахин давтан гаргахгүй байхад зөвөмж өгөхөөр шийдвэрэсэн.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар Шилэн дансны хууль, журмыг мөрдлөг болгон ажиллах талаар албан шаардлага өгөв.

5.3 Зөвлөмж

5.3.1 Ажил гүйлгээний ангитай холбоотой асуудал

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл

<u>Илрүүлэлт</u>: Тус газрын үндсэн хөрөнгө аймгийн Өмчийн газарт бүртгэлтэй байдаг. Аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/424 дугаар захирамжаар аймгийн хэмжээнд дагаж мөрдөхөөр баталсан НБББББ-д үндсэн хөрөнгийг актлахдаа аймгийн ИТХ-ын 2014 оны 17 дугаар тогтоолоор баталсан "Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд үндсэн хөрөнгө олж авах, худалдах, шилжүүлэх актлах журам"-ыг мөрдөхөөр тусгасан. Уг журмын 6.1.1-д: Барилга байгууламж, тээврийн хэрэгсэл, түүх соёлын ховор, үнэт, дурсгалт зүйлээс бусад анх үнэ 3 сая төгрөгөөс доош орон нутгийн өмчит үндсэн хөрөнгийг сум, байгууллага бие дааж шийдвэрлэнэ." гэсний дагуу ХХҮГ-ын дарга 2022 оны А/73, 152 дугаар тушаалуудаар нийт 23 нэр төрлийн 29.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг актлах шийдвэр гаргаж, данснаас хасалт хийсэн. Санхүүгийн тайлан ХХҮЕГ-т нэгтгэгддэг ба 2018 оны НБББББ-ийн 5.2-т: "Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгийг дараах тохиолдолд ТӨХ-ны шийдвэрээр данснаас хасна." гэсэн заалтыг мөрдлөг болгоогүй. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д: Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна гэсэн эрх зүйн акт зөрчигдөх магадлалтай байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>**:** Эрх зүйн актуудыг мөрдлөг болгон ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 6 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Эрх зүйн актыг мөрдөөгүй	1	0,0	1	0,0							1	
Дүн	1	0.0					1				1	

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Эрх зүйн актыг мөрдөөгүй	1	0.0			1	0.0						
Дүн	1	0.0			1	0.0						